

Intreprinderea, sistem cu finalitate

Finalitatea unei intreprinderi este exprimata de obiectivele sale. Problema care se afla inca in discutia specialistilor este aceea daca exista obiective superioare proprii intreprinderilor sau obiectivele intreprinderii rezulta din suma obiectivelor membrilor sai ori a centrilor de comanda ale fiecaruia dintre subsisteme.

Ceea ce se poate spune cu certitudine este faptul ca finalitatea fundamentala a unui individ in intreprindere este determinata de anumite mobiluri: atunci cand individul respectiv este patronul intreprinderii, mobilurile sale sunt similare cu ale organizatiei pe care o conduce.

De-a lungul diferitelor stadii ale dezvoltarii economice finalitatea intreprinderii a suferit mai multe mutatii. Raportata la mediul sau traditional, intreprinderea are drept obiectiv asigurarea subsistentei sau satisfacerea nevoilor grupului uman care o compune.

Odata cu aparitia industrializarii si ale concurentei, intreprinderea isi propune ca obiectiv primordial realizarea de profit maxim.

In acest caz profitul devine proprietatea exclusiva a proprietarilor capitalului si de asemenea preocuparea principala excluzand orice preocupare de ordin social.

Finalitatile astfel exprimate si comportamentele care decurg din acestea sunt expresia asa numitului capitalism salbatic criticat de numerosi economisti.

Intreprinderile contemporane se dezvolta intr-un mediu postindustrializat in care sunt supuse unor restrictii cum sunt concentrarea, adica gruparea intreprinderilor in ansambluri de mari dimensiuni, internationalizarea prin care intreprinderile urmaresc sa-si extinda pietele in strainatate pentru a-si vinde produsele precum si participatia care conduce la integrarea personalului, adica adeziunea la obiectivele firmei, colaborarea la deciziile care il vizeaza si cointeresarea in rezultatele firmei.

In conditiile economiei de piata moderne, obtinerea de profit ramane prima finalitate a intreprinderii, dar nu si singura. Disocierea proprietatii si a puterii in cadrul intreprinderii a favorizat dezvoltarea altor obiective dar a caror realizare ramane subordonata obtinerii unui nivel satisfacator de profit.

Aceste obiective se refera la cresterea sau maximizarea vanzarii si la calitatea serviciului prestat. Cresterea sau maximizarea vanzarilor constituie un obiectiv acceptat de in masura in care el rezolva o parte din problemele cu care se confrunta intreprinderea si anume:

- a) pe plan social cresterea vanzarilor permite rezolvarea problemelor de munca;
- b) cresterea intreprinderii permite satisfacerea motivatiilor conducatorilor acesteia.

Referitor la calitatea serviciului prestat, aceasta exprima vointa conducerii intreprinderii de a asigura utilitatea sociala a produselor fabricate. Acest obiectiv este frecvent evocat mai ales de catre intreprinderile publice.